1841-06-16
Noe, Carl Anton

Fra Maarssø, Vibeke: Udlærte guldsmede og sølvsmede. 2014.

Slægten

Carl Anton Noe, bror til Tolvtine Agathe Caroline Noe (1836-1901) blev født i Gjellerup, Ringkøbing amt, som søn af Tobias Vilhelm Jensen Noe (1798-1863) og Anna Sørensdatter Lund (1798-1871), gift med Pouline Andersen Midiholm (1845-1895). Af deres børn blev fire sønner udlært guldsmede: 1) Anders Midiholm Noe (1868-1929) 2) Wilhelm Noe (1871-1892) 3) Carl Anton Noe (1888-1915) 4) Georg Noe (f. 1889, d. efter 1971) - (se Matthias Lind)

Carl Anton Noe, foto i privateje

Carl Anton Noe 1841-1931 I

Carl blev udlært hos Matthias Lind, og da han i 1861 skulle udføre sit svendestykke, skulle der føres tilsyn med lærlingen. Magistraten og guldsmedene Christian Andreas Meilsøe (f. 1823, borgerskab 1848) og Jens Weilgaard (1785-1863, borgerskab 1838) blev tilsynsførende og skulle samtidig bedømme lærlingens svendestykke. Potagesken i sølv blev godkendt, og Carl blev svend i 1861. Han var ansat som svend, indtil han i 1864 blev indkaldt som soldat i forbindelse med anden slesvigske krig og deltog i slaget ved Dybbøl. Han fik borgerskab i 1868 og havde inden da i 1867 etableret forretning i Nykøbing Mors, flyttede til Algade i 1875, og i 1879 købte han det gamle arresthus på Algade (i dag nr. 15), rev det ned og byggede sig et nyt hus. I 1890 flyttede han butikken til *"Beyers ejendom"* i en kort periode for derefter at flytte tilbage til Adelgade. I FT 1921 boede han sammen med datteren Pouline i Markedsgade 28, hans sidste adresse.

Guldsmed Carl Anton Noes forretning på Algade (i dag nr. 15)
Foto: Lokalhistorisk arkiv Herning

Udover sit erhverv som guldsmed var Carl også lotterikollektør. Den konservative guldsmed var medlem af bestyrelsen i Haandværker- og Industriforeningen, medstifter og æresmedlem af Borgerklubben, i bestyrelsen for den Borgerlige Sygekasse og æresmedlem af Vaabenbroder-foreningen. Ved hans død stod i Morsø Avis: *"Den gamle Mand med det ærværdige hvide Skæg og de kloge øjne var agtet og afholdt af alle for sin Hæderlighed og sit gode Humør. Han satte en Ære i sit Haandværk og var en Pryd for sin Stand."*

Undervejs d. 21/7-1877 udfoldedes en kontrovers mellem guldsmedene Bisgaard og Noe i Morsø avis. Carl havde en annonce i avisen, hvor han meddelte *"Udsalg af ægte Guld- og Sølvarbejder alene hos C.A. Noe* ". Det fik guldsmed Bisgaard til at fare i blækhuset, og i hans annonce på samme side i avisen stod: *"Til det ærede Publikum! Da jeg ikke troer min ærede Kolega Hr. Noe har Eneret paa Udsalg af Guld og Sølv, vil jeg hermed gjøre Publikum bekjendt med, at der erholdes ligesaa ægte og gode Varer hos mig som hos Hr. Noe. Da jeg desuden ingen Galanteri eller fransk Guld-Varer har, saa udsættes man ikke for Fejltagelser. P. Bisgaard".*

Datteren Pouline Noe (1891-1937) hjalp til i forretningen, var husholderske for Carl, og det fremgik af testamentet dateret 1925, at hun specielt blev påtænkt, og samtidig fortæller det også noget om Carls økonomiske situation. *"Min Datter Pouline Noe har i fem Aar været og er fremdeles Husholder for mig, uden at hun herfor har erholdt noget Vederlag, og jeg bestemmer derfor herved, at naar jeg ved Døden afgaar skal nævnte min Datter*

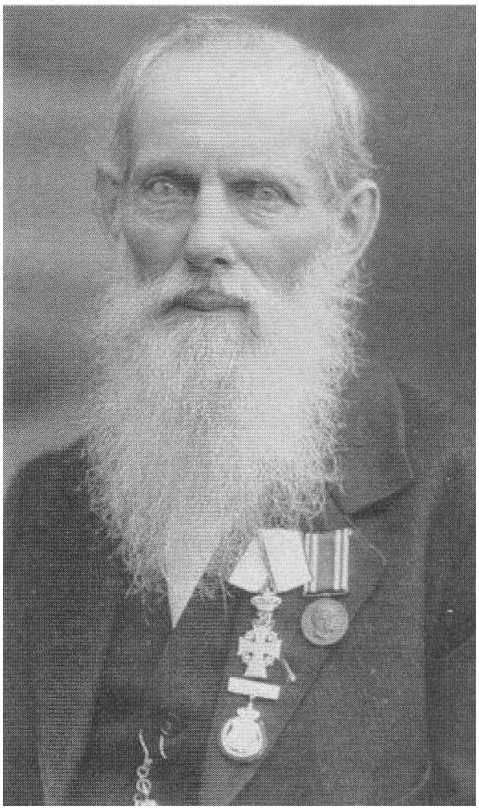

Carl Anton Noe blev udnævnt til dannebrogsmand d. 6/8-1927, fik erindringsmedalje efter krigen i 1864 og derudover yderligere en medalje, som ikke har kunnet identificeres.
Foto: Privateje.

Pouline Noe forlods arve alt mit efterladte Indbo intet undtaget, herunder ogsaa Antikviteter og Sølvsager, som bruges i Huset, kort sagt alt, hvad der hører til Huset.
Det er en Selvfølge, at Pouline Noe efter forlods at have arvet som anført, derefter gaar lige i Arv med sine Søskende, med Hensyn til mine øvrige efterladte Formue. Jeg skal oplyse, at mit Indbo ikke tilnærmelsesvis andrager en Trediedel afmin Formue... Endvidere har jeg bestemt, at nævnte min Datter Pouline Noe forlods skal arve 1.500 Kr., hvilke et Tusind Fem Hundrede Kroner udredes kontant til hende, og går hun derefter som alt nævnt, lige i Arv med sine øvrige Søskende. Dette er ikke tilnærmelsesvis 1/3 af min Formue, jeg saaledes forlods disponerer over." Efter Carls død forsatte Pouline forretningen til omkring 1937.

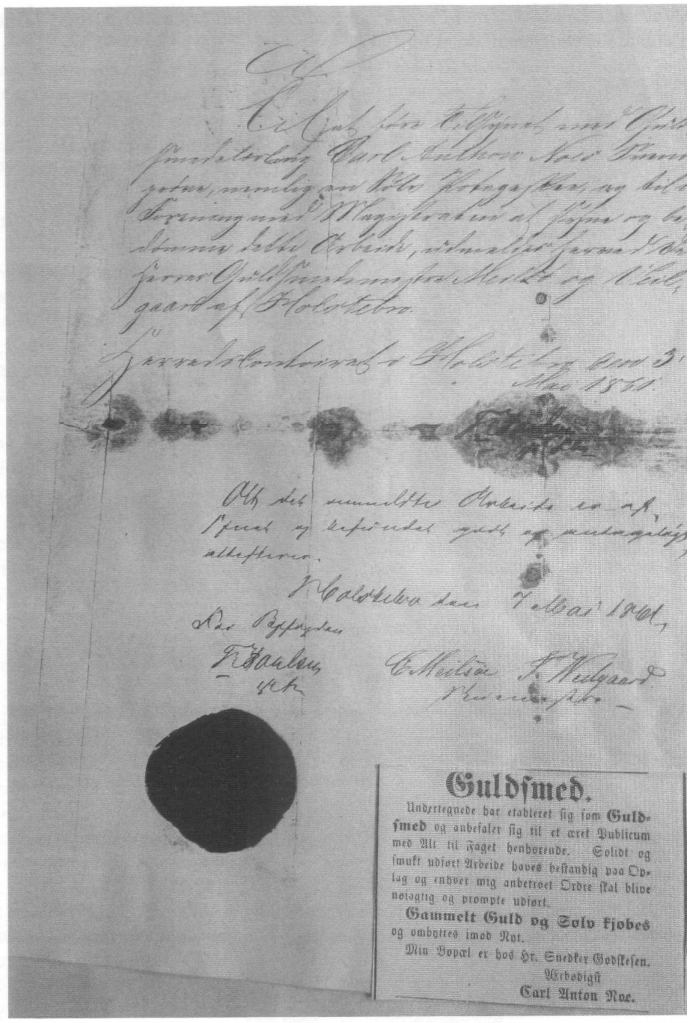

Guldsmed.

Undertegnede har etableret sig som Guldsmed og anbefaler sig til et æret Publicum med Alt til Faget henhørende. Solidt og smukt udført Arbeide haves bestandig paa Oplag og enhver mig anbetroet Ordre skal blive nøiagtig og prompte udført.

Gammelt Guld og Sølv kjøbes og ombyttes imod Nat.

Min Bopæl er hos Hr. Snedker Godtfæsen.

Ærbødigst

Carl Anton Noe.

Godkendelse af Carl Anton Noes svendestykke d. 7/5-1861 (privateje)

Kirkesølv

<u>Morsø kommune:</u>
Cuppa på alterkalk:
Bjergby kirke, Ejerslev kirke, Outrup kirke, øster Assels kirke og Galstrup kirke (måske) Sygesæt:
Redsted kirke, Dragstrup kirke, øster Assels kirke.
Skummeske:
Elsøe kirke, Karby kirke, Tødsø kirke, Erslev kirke, Solbjerg kirke, Sdr. Dråby kirke, Sundby kirke.
<u>Thisted kommune:</u>
Stagstrup kirke, sygesæt

Guldsmed Anders Midiholm Noe uden for sit værksted Adelgade 14
i Kræn Jespersens gård i Skive. Foto Skive Byhistoriske Arkiv.

Anders Midiholm Noe 1868-1929

Anders Midiholm Noe var søn af Carl Anton Noe og Pouline Andersen Midiholm, gift med Engeline Birgitte Honore (1858-1937).

Anders blev udlært hjemme hos faderen og fik sammen med denne borgerskab i Skive i 1894. Det var kun formelt, at Carl deltog i sønnens forretning med et borgerskab, da han aldrig selv flyttede til Skive. Forretning og værksted var på adressen Adelgade 14 og indrettet med rigtig esse og blæsebælg. Det var drengen, der trak bælgen, mens mester selv smedede de forskellige genstande.

Hos Anders var guldsmedesvend Volmer Petersen (f. 1881) ansat i 1906, og efter guldsmedens død fortsatte hans ægtefælle nogle år, hvorefter varelageret blev solgt,

Wilhelm Noe 1871-1892

Wilhelm Noe var søn af Carl Anton Noe og Pouline Andersen Midiholm, ugift.

Wilhelm blev udlært hjemme hos faderen og fik ansættelse hos *"Pears* "? i Kolding. Han blev meldt savnet d. 12. november 1892 og fundet død i Kolding å, Riber dyb, d. 25. december samme år, et formodet ulykketilfælde.

Carl Anton Noe II 1888-1915

Carl var søn af Carl Anton Noe og Pouline Andersen Midiholm, ugift.

Carl var udlært hjemme hos faderen. Han blev fundet død i havnen i Nykøbing Mors i 1915.

Georg Noe 1889-efter 1971

Georg var søn af Carl Anton Noe og Pouline Andersen Midiholm, gift med Mary Noe (d. efter 1971).

Georg blev udlært hjemme hos faderen og etablerede sig i 1921 i Havnegade 4, Nykøbing Mors. Han ses i FT på samme adresse og betegnet guldsmedemester. Han flyttede senere til København.

Stempler

Carl Anton Noe: C.A.Noe, C.Noe, Noe, N (fra 1868, borgerskab, for tegning se Bøje II, s. 173) Anders Midiholm Noe: A.Noe (fra 1894, borgerskab, Ædelmetalkontrollen)